

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОЛЕКСАНДРІЙСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ
КОЛЕДЖ**

Уведено в дію
наказом директора
коледжу від
«05» вересня 2023р.
№ 22

ЗАТВЕРДЖЕНО
педагогічною радою
Протокол №1
від «31» серпня 2023р.

**ПОЛОЖЕННЯ
про академічну доброчесність в
Олександрійському політехнічному фаховому коледжі**

ПОГОДЖЕНО
методичною радою
Протокол №1
від «30» серпня 2023р.

Олександрія
2023

1. Загальні положення

Положення про академічну доброчесність у Олександрійському політехнічному фаховому коледжі (далі Положення) закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, професійної діяльності та професійного спілкування академічної спільноти Олександрійського політехнічного фахового коледжу (далі Коледжу).

Це Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про захист суспільної моралі», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту Олександрійського політехнічного фахового коледжу, Правил внутрішнього розпорядку Коледжу, засад формування Колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та нормативних актів Коледжу.

Положення спрямоване на дотримання високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності Коледжу (освітній, науковий, виховний тощо), утвердження академічних чеснот та запобігання порушення академічної доброчесності.

Норми цього Положення закріплюють правила етичної поведінки безпосередньо у трьох основних сферах-освітній, науковій та виховній.

Дія цього Положення поширюється на всю академічну спільноту Коледжу і є для неї обов'язковою до виконання.

2. Поняття, принципи та норми академічної доброчесності

Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів, правил поведінки учасників освітнього процесу, спрямованих на формування й розвиток самостійної і відповідальної особистості, спроможної вирішувати завдання відповідно до освітнього рівня з дотриманням норм права та суспільної моралі.

Забезпечення академічної доброчесності в Коледжі базується на принципах верховенства права, демократизму, законності, справедливості, толерантності, наукової сумлінності, професіоналізму, партнерства і взаємодопомоги, взаємоповаги і довіри, відкритості й прозорості, відповідальності.

Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками та здобувачами освіти передбачає:

- дотримання норм Конституції України; чинного законодавства України в сфері освіти та вищої освіти й інших норм законодавства України; нормативних актів Коледжу;
- дотримання загальноприйнятих етичних норм;
- патріотичну відданість Україні та Коледжу;
- збереження національних і культурних традицій, примноження наукової й духовної скарбниці Коледжу;
- принципове реагування на всі порушення цього Положення;

- взаємоповагу всіх учасників освітнього процесу та академічної спільноти, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, віросповідання, філософських переконань, соціального стану та інших ознак; - демократичні відносини між представниками академічної спільноти;

- об'єктивне оцінювання знань та вмінь здобувачів освіти;

- якісне виконання своїх функціональних обов'язків;

- дотримання вимог наукової сумлінності в усіх видах освітньої діяльності;

- нерозголошення конфіденційної інформації, інформації з обмеженим доступом та інших видів інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформаційної діяльності та звернення громадян;

- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;

- уникнення дій на основі приватного інтересу та конфлікту інтересів;

- використання у освітній або дослідницькій діяльності лише перевірених та достовірних джерел інформації та сумлінне посилення на них;

- уникнення фальсифікування або фабрикивання інформації, наукових результатів з їх наступним використанням у роботі (курсовій, кваліфікаційній, звітній);

- виключення із практики академічної діяльності проявів хабарництва за отримання будь-яких переваг у освітній або дослідницькій діяльності;

- відповідальність за порушення академічної доброчесності;

- сповіщення адміністрації Коледжу у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу захищеним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам.

Формами проявів академічної недоброчесності є:

- академічний плагіат;

- академічне шахрайство;

- виконання на замовлення та (або) продаж академічних текстів (контрольних, курсових, кваліфікаційних робіт, дисертаційних досліджень і навчальної літератури);

- академічна фальсифікація та фабрикація;

- публікація вигаданих результатів досліджень, будь-яких даних із питань освітнього процесу;

- приписування результатів колективної діяльності одній або окремим особам без узгодження з іншими учасниками авторського колективу або внесення до списку авторів наукової чи навчально-методичної праці осіб, які не брали участь у створенні продукту;

- академічний обман;

- академічне хабарництво;

- протиставлення приватних інтересів інтересам Коледжу та педагогічної, науково-педагогічної спільноти;

- приватний інтерес.

Академічне шахрайство передбачає будь-які дії учасників освітнього процесу, змістом яких є:

- використання матеріальних наукових джерел без посилання на них;
- списування та використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або друкованих та технічних засобів;
- проходження процедур контролю знань підставними особами;
- повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, індивідуальної, курсової, дипломної тощо);
- повторна публікація своїх наукових результатів.

Академічний обман – надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу.

Академічне хабарництво – надання(отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна чи послуг матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної вигоди в освітньому процесі.

Неправомірна вигода – це грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав.

Протиставлення приватних інтересів інтересам Коледжу, педагогічної спільноти – наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

Приватний інтерес – будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях.

3. Норми та правила академічної доброчесності педагогічних працівників

1) Поважати права та свободи здобувачів освіти і колег відповідно до українських та міжнародних правових норм, суспільної моралі та професійної етики.

2) Бути носієм моралі, її виразником і захисником, прикладом високої культури, професійної майстерності й здорового способу життя.

3) Сповідувати принципи академічної свободи та відповідальності у педагогічній, науково-дослідницькій та виховній діяльності.

4) Діяти відкрито і прозоро у всіх сферах життя Коледжу.

5) Постійно працювати над підвищенням свого професійного, інтелектуального, культурного рівня, проявляти ініціативу, відповідальне ставлення та творчий підхід до виконання службових обов'язків, передавати свій досвід колегам.

6)Зміцнювати культуру наукової сумлінності у всіх видах наукової діяльності, дотримуючись етичних норм. Усвідомлювати відповідальність за виникнення небезпеки для окремої людини, суспільства, економіки або природи, яку може заподіяти застосування неперевіраних нових наукових знань.

7) Забезпечувати бездоганну чесність та прозорість на всіх стадіях наукового дослідження, вважати неприпустимим прояви плагіату, самоплагіату, фабрикування та фальшування даних.

8) Практикувати інноваційні педагогічні технології, спрямовані на гармонійне поєднання світоглядних, комунікаційних, компетентнісних аспектів, розвиток активного інтелекту й соціальної корисності особистості.

9) Науково обґрунтовувати використання віртуальних технологій в освітньому процесі, не допускати проявів шкідливого впливу на свідомість людини, експлуатації її інтелекту, підміни істинного знання віртуальним захопленням.

10) Формувати гнучкі освітні програми й курси, адаптовані у середовище сучасних інформаційно-комунікаційних технологій і бізнеспрактик, дотримуючись принципу інформаційної цінності та етики.

11) Сумлінно проводити на високому професійному рівні кожне заняття, не допускати безпринципності в освітньому процесі, дотримуючись педагогічного такту. Формувати на заняттях дух взаємного порозуміння та доброзичливості.

12) Об'єктивно оцінювати знання студентів, не допускаючи особистої неприязні, впливу родини, друзів чи службових осіб.

13) Поважати думку студента і підтримувати студентські пропозиції, спрямовані на утвердження академічних чеснот. Підтримувати студентів у наукових починаннях і сприяти розкриттю їх наукового потенціалу.

14) Не створювати студентам на заняттях чи іспитах сприятливих умов для списування, використання недозволених матеріалів, фальсифікації даних під час складання іспитів, заліків, захистів кваліфікованих робіт.

15) Проводити просвітницьку роботу, виховувати сучасних професіоналів на засадах гуманізму, плюралізму та патріотизму.

4. Норми та правила академічної доброчесності здобувачів освіти

1) Усвідомлювати своє покликання як студента коледжу оволодіти спеціальністю і бути корисним суспільству.

2) Гідно нести звання студента Коледжу, представляти свій навчальний заклад, захищати його честь і сприяти створенню його позитивного іміджу.

3) Сповідувати принципи академічної свободи, інтелектуальної самостійності та відповідальності. Ініціювати пропозиції, спрямовані на 5 удосконалення навчально-виховної роботи, гуманізацію освітнього процесу та організацію внутрішнього життя академічної спільноти.

4) Підтверджувати свій рівень сумлінності у всьому освітньому процесі: виконувати графік освітнього процесу, своєчасно складати заліки та іспити, виконувати кваліфікаційні роботи.

5) Не допускати проявів академічної нечесності: прохання про сприяння, надання або отримання допомоги від третіх осіб під час складання

будь-якого виду підсумкового контролю; наклепи на інших студентів та викладачів; використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної чи вищої оцінки; списування під час написання контрольної роботи, складання заліку, іспиту.

6) Не пропонувати неправомірну винагороду викладачам при оцінюванні результатів виконання навчальних, кваліфікаційних завдань тощо.

7) Не допускати хибного трактування колективізму під час контрольної роботи, іспиту, заліку. Не копіювати в інших студентів звітів, лабораторних робіт, комп'ютерних програм, курсових проектів(робіт) тощо.

8) Сповідувати культуру наукової сумлінності під час здійснення всіх видів наукової діяльності, не допускати плагіату в кваліфікаційних працях.

9) Не здійснювати самовільно аудіо чи відео запису навчальних лекцій.

10) Поважати викладача як людину, особистість, педагога і співпрацювати для утвердження академічних чеснот, розвитку науковоосвітніх новацій і захисту суспільної моралі.

11) Розвивати в собі лідерські якості, вміння працювати в команді та духовно-інформаційну мобільність.

12) Дотримуватись культури поведінки й спілкування, відстоювати морально-етичні принципи і стандарти, цивілізовані підходи і норми світосприйняття.

13) Бути зібраним, охайним, шляхетним у буденному житті, підтримувати відповідний зовнішній вигляд.

14) Створювати і підтримувати сприятливий морально-психологічний клімат у студентському середовищі, бути толерантним.

15) Проявляти активну життєву позицію; бути ініціативним у всіх сферах життя академічної спільноти Коледжу.

16) Бережливо ставитися до майна Коледжу та його інфраструктури, дотримуватися чистоти і порядку в усіх приміщеннях Коледжу на його території, гуртожитку.

5. Організація роботи Комісії з питань академічної доброчесності

З метою виконання норм цього Положення в Коледжі створюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі-Комісія).

Комісія має право одержувати і розглядати заяви щодо порушення цього Положення та надавати пропозиції адміністрації Коледжу щодо вживання заходів відповідно до чинного законодавства України та нормативних актів Коледжу.

У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, законодавством в сфері освіти та фахової та передвищої освіти, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом Олександрійського політехнічного фахового коледжу, Правилами внутрішнього розпорядку Коледжу, іншими нормативними актами Коледжу та цим Положенням.

Склад Комісії затверджується наказом директора Коледжу за поданням рішення педагогічної ради Коледжу. Строк повноважень Комісії становить 3 роки.

Склад Комісії становить 5 осіб, які є моральними авторитетами Коледжу упродовж тривалої педагогічної діяльності у Коледжі. У випадку необхідності до складу Комісії залучаються інші представники академічної спільноти, які володіють необхідними знаннями щодо предмету розгляду і можуть підтвердити або спростувати наявність порушення.

До Комісії із заявою про порушення норм цього Положення, внесення пропозицій або доповнень може звернутися будь-який працівник Коледжу або здобувач освіти.

Комісія зі свого складу обирає Голову, секретаря. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо здійснює секретар.

Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання можуть бути чергові та позачергові, що скликаються за необхідності вирішення оперативних та нагальних питань.

Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.

Засідання Комісії оформлюється протоколом, який підписує голова та секретар.

Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм цього Положення чи підготовки про можливість такого порушення, повинен звернутися до голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, для студентів курс та група, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

На засідання Комісії запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення Кодексу академічної доброчесності.

За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення норм цього Положення. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються директору для прийняття рішення щодо подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

Повноваження Комісії:

- одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки;
- залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні і програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;
- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти;
- ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та наукової діяльності;

- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню діяльність Коледжу;
- надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів ефективного дотримання норм цього Положення;
- інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних актів Коледжу.

6. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

За порушення норм цього Положення учасники освітнього процесу притягуються до відповідальності відповідно до вимог чинного законодавства України.

7. Попередження академічної недоброчесності

Для попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності в Коледжі використовується комплекс профілактичних заходів:

- ознайомлення здобувачів освіти й педагогічних працівників та інших членів академічної спільноти із цим Положенням;
- інформування здобувачів фахової передвищої освіти, педагогічних працівників та інших членів академічної спільноти про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики;
- проведення семінарів зі здобувачами освіти з питань інформаційної діяльності Коледжу, правильності написання навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань;
- контроль завідувача відділенням, голів циклових комісій, керівників курсових, кваліфікаційних робіт, членів екзаменаційних комісій щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо;
- перевірка кваліфікаційних робіт на предмет академічного плагіату здійснюється згідно затвердженого порядку.

8. Перелік робіт та порядок їх перевірки на академічний плагіат

1) Перевірці на академічний плагіат підлягають:

- 1.1 кваліфікаційні роботи (дипломні роботи, проекти);
- 1.2 - курсові роботи (проекти);
- 1.3 - звіти з практики (виробничої переддипломної);
- 1.4 – поточні письмові роботи (реферати, аналітичні записки тощо)

2) Для перевірки навчальних та наукових праць на наявність плагіату наказом директора коледжу призначається відповідальна особа коледжу.

3) Роботи що підлягають перевірці на плагіат, надаються авторами в електронному вигляді у представлених форматах: *.doc, *.docx.

4) Строк перевірки не повинен перевищувати 10 днів.

5) За результатами перевірки роботи на наявність плагіату відповідальна особа складає відповідну довідку.

6) Обов'язкова перевірка кваліфікаційних робіт (дипломних робіт (проектів) здійснюється відповідальною особою коледжу, яка забезпечує зберігання їх електронних версій.

7) Особисто відповідальні за перевірку:

- курсових робіт (проектів) - керівники робіт (проектів);

- звітів з практики (виробничої переддипломної) – керівники практик;
- поточних письмових робіт – викладачі.

8) Студент має право пройти перевірку індивідуально у відповідальній особи коледжу.

9) У роботі студента обов'язково повинен бути вказаний показник оригінальності (додаток встановленого зразка).

10) Керівники курсових робіт (проектів), практик забезпечують передачу електронних версій робіт після їх захисту відповідальній особі коледжу.

11) Під час розгляду матеріалів щодо наявності академічного плагіату використовується наступна шкала оцінки унікальності навчально-наукового матеріалу (у відсотках до загального об'єму матеріалу):

- якщо робота містить 85 - 100 % унікального матеріалу – висока унікальність (робота допускається до захисту з оцінкою «відмінно»);

- 70 - 84 % – середня унікальність (допускається до захисту з оцінкою «добре»);

- 51-69 % – допустима унікальність (допускається за умови належного захисту роботи з оцінкою «задовільно»);

12) Встановлення фактів низької унікальності роботи є підставою відмови у наданні рекомендації для друку або відправлення таких матеріалів на переробку; низький відсоток оригінальності робіт здобувачів передвищої освіти є підставою для прийняття рішення про недопущення до захисту, або відправлення матеріалів на доопрацювання; у випадку використання запозиченого матеріалу без посилання на джерело запозичення, кваліфікаційна робота знімається з розгляду незалежно від стадії її розгляду без права захисту.

13) У разі виявлення плагіату при повторній перевірці робіт особи притягуються до відповідальності.

14) Виявлення фактів академічного плагіату в роботах осіб викладацького складу враховується під час атестації, а також при подовженні дії трудового договору викладачів.

9 Порядок подання апеляції та її розгляд

1) У випадку незгоди з висновком (довідкою) автор має право у триденний термін з моменту виявлення плагіату подати письмову апеляційну заяву на ім'я заступника директора з навчально-виховної роботи.

2) Для розгляду апеляційної заяви створюється апеляційна комісія, персональний склад якої формується розпорядженням заступника директора з навчально-виховної роботи та з найбільш досвідчених та авторитетних викладачів (загальний склад не більше 5 осіб). Секретарем комісії призначається працівник навчальної частини коледжу.

3) Голова апеляційної комісії проводить засідання у тижневий термін з моменту виходу розпорядження заступника директора з навчальної роботи про створення апеляційної комісії. Про дату та час проведення засідання заявник попереджається щонайменше за два дні. Якщо заявник не з'являється на засідання апеляційної комісії, питання розглядається за його відсутності.

4) У випадку необхідності отримання додаткової уточнюючої інформації засідання апеляційної комісії може проводитись у декілька етапів з розривом не більше трьох робочих днів.

5) Сумніви, що виникають у членів апеляційної комісії, трактуються на користь особи, робота якої розглядається апеляційною комісією.

6) За результатами засідання апеляційна комісія формує висновки, які підписує голова апеляційної комісії, її члени та заявник, зазначаючи «З висновками апеляційної комісії погоджуюсь». Висновки апеляційної комісії щодо академічного плагіату (копіляцій) у роботах здобувачів зберігаються у відповідній роботі студента.